

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/50/2023
Identifikačné číslo spisu:	7114212303
Dátum vydania rozhodnutia:	26.02.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Valentová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:7114212303.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ P. X., X., U. XXX, zastúpenej advokátkou JUDr. Danicou Holováčovou, Košice, Čajakova 5, IČO: 31303064, 2/ U. J., W. S. XXX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Lukáš Mojsej, s.r.o., Košice, Žižkova 2073/19, IČO: 51417685, proti žalovaným 1/ Tatra banka, a.s., Bratislava, Hodžovo námestie 3, IČO: 00686930, 2/ AUKČNÁ SPOLOČNOSŤ s. r. o., Bratislava, Kopčianska 10, IČO: 46141341, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Marek Píršel s.r.o., Bratislava, Kopčianska 10, IČO: 47255498, 3/ R. R., X., X. XXX/XX, zastúpenému advokátom JUDr. Milanom Slobodníkom, Košice, Štúrova 20, o neplatnosť dražby, vedenom na Mestskom súde Košice (pôvodne na Okresnom súde Košice I) pod sp. zn. 2C/11/2014, o dovolaniach žalovaných 2/ a 3/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 03. novembra 2022 sp. zn. 5Co/116/2021, takto

rozhodol:

Dovolania o d m i e t a.

Žalobkyňa 1/ má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 25. septembra 2020, č. k. 2C/11/2014-665 žalobu zamietol (výrok I.). O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému 1/, 2/ a 3/ priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni 1/ a žalobcovi 2/ v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia (výrok II., III. a IV.).

1.1. Súd prvej inštancie zistil, že žalobcovia sa žalobou domáhali voči žalovaným 1/ - 3/ určenia, že právny úkon dobrovoľná dražba, osvedčená notárskou zápisnicou z 26. 02. 2014 č. N XX/XXXX, Nz XXXX/XXXX, spísaná JUDr. Dagmar Lukáčiovou, notárkou, ktorej predmetom boli nehnuteľnosti nachádzajúce sa v okrese X., obec X.-Y., kat. úz. Y. J., zapísané v evidencii Okresného úradu Košice, katastrálny odbor, na LV č. XXX ako rodinný dom so súp. č. XXXX s príslušenstvom, postavený na pozemku parcele registra „C“ č. XXXX o výmere 450 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoría,

pozemok - parcela registra „C“ č. XXXX o výmere 450 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria (ďalej len nehnuteľnosti), ktorých vlastníkom bola žalobkyňa 1/, vykonaná žalovaným 2/ ako dražobníkom 24. 02. 2014 s časom otvorenia o 14.30 hod. v zasadacej miestnosti, v suteréne podnikateľského subjektu na Y., na návrh žalovaného 1/, je neplatná.

1.2. Žalobcovia ako dôvod neplatnosti dražby uviedli porušenie zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách (ďalej aj ako „ZoDD“), a to neúčinné doručenie znaleckého posudku, neúčinné doručenie oznámenia o dražbe dlžníkovi záložného veriteľa v zmysle § 17 predmetného zákona. Súd prvej inštancie v podstatnom konštatoval, že medzi stranami nebolo sporné, že žalobkyňu 1/ reálne neboli doručené predmetné zásielky, a že v čase konania dražby a súvisiacich úkonov, sa nachádzala vo väzbe. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že vyššie uvedené listiny, súvisiace s dražbou, boli riadne doručené žalobcovi 2/. Poukázal na vyslovený právny názor odvolacieho súdu v skoršom zrušujúcom uznesení a konštatoval, že predmetná nehnuteľnosť bola v bezpodielovom spoluvlastníctve žalobcov, že žalobcovia 1/ a 2/ tvrdili poukazujúc na kúpnu zmluvu z 02. 08. 2012 a zápis v katastri nehnuteľnosti, že predmetnú nehnuteľnosť nadobudla žalobkyňa 1/ do výlučného vlastníctva. Súd prvej inštancie mal však za to, že manželstvo žalobcov vzniklo 01. 02. 2003 a rozvedené bolo rozsudkom Okresného súdu Košice II sp. zn. 27P/94/2012 z 14. 11. 2011, ktorý nadobudol právoplatnosť 02. 01. 2013. Po uzavretí manželstva a za jeho trvania uzavrela 13. 09. 2007 žalobkyňa 1/ ako kupujúca kúpnu zmluvu, ktorej predmetom boli špecifikované nehnuteľnosti a žalobkyňa bola zapísaná ako výlučná vlastníčka na LV č. XXX, vedeného Správou katastra Košice pre okres X., obec X.-Y., kat. úz. Y. J.. Bezpodielové spoluvlastníctvo manželov bolo zrušené rozhodnutím Okresného súdu Košice II sp. zn. 20C/118/2011 z 21. 11. 2011. Pre posúdenie otázky, či vec patrí alebo nepatrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej aj „BSM“) bolo rozhodujúce, či vec bola nadobudnutá za trvania manželstva, kým bola nadobudnutá a z akých prostriedkov. V konaní nebolo preukázané, že by v tomto prípade išlo o zákonnú výnimku nadobúdania do BSM (veci získané dedičstvom, darom). Súd prvej inštancie uzavrel, že aj keď podľa zmluvy je nadobúdateľom iba jeden z manželov, stane sa nadobúdaná vec predmetom bezpodielového spoluvlastníctva, pokiaľ nie je úplne kupovaná z peňazí, ktoré sú majetkom len jedného z manželov. Z dokazovania vyplynulo, že boli použité finančné prostriedky získané na základe zmluvy úvere, poskytnutom bankou (žalovanou 1/), ktorú s bankou uzavreli ako dlžníci obaja žalobcovia, teda predmetný záväzok sa stal spoločným dlhom. Ak boli na nadobudnutie nehnuteľnosti použité sčasti prostriedky z oddeleného majetku jedného z manželov a sčasti prostriedky patriace do ich spoločného majetku, do BSM patrí celá nehnuteľnosť, nie len jej ideálna časť, zodpovedajúca hodnote použitých spoločných peňazí.

1.3. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobcovia nepreukázali uzavretie dohody v súlade s § 143a ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“). Preto obrana žalobkyne, spočívajúca v tvrdení, že medzi manželmi bola neformálna dohoda o nadobudnutí predmetných nehnuteľností výlučne do vlastníctva žalobkyne, bola neúčinná a bez právneho významu. Na základe uvedeného súd prvej inštancie uzavrel, že predmetné nehnuteľnosti nadobudli žalobcovia 1/ a 2/ do BSM a jedná sa o spoločné veci. Vychádzajúc z právneho názoru odvolacieho súdu, že pri doručovaní písomností, súvisiacich s dobrovoľnou dražbou, postačuje ich doručenie jednému z manželov v súlade s § 145 OZ a poukazujúc na argumentáciu žalobkyne 1/, že v čase konania dražby, ako aj doručovania predmetných listín dražobníkom v súvislosti s vykonávanou dražbou, boli žalobcovia rozvedení a záujmy žalobcov boli protichodné, pričom žalobkyňa 1/ bola v tom čase vo väzbe. Ich BSM zaniklo ešte pred zánikom manželstva, a to rozhodnutím Okresného súdu Košice II sp. zn. 20C/118/2011 z 21. 11. 2011, ktorým súd BSM žalobcov zrušil. V konaní netvrdili ani nepreukázali, že by po zániku BSM v lehote troch rokov od jeho zániku došlo k jeho vyporiadaniu. Aj po zániku BSM treba až do jeho vyporiadania posudzovať občianskoprávne vzťahy manželov v súvislosti so spoločným majetkom naďalej podľa § 143 a nasl. OZ. V konaní žalobkyňa nepreukázala ňou tvrdenú skutočnosť, že záujmy oboch žalobcov vo vzťahu k predmetným spoločným veciam, boli v čase konania dražby protichodné. Obaja žalobcovia boli v dražobnom konaní v postavení vlastníkov zálohu - predmetu dobrovoľnej dražby, ako aj v postavení povinných - dlžníkov vo vzťahu k banke na základe zmluvy o úvere, a teda obaja mali záujem, aby výťažok dražby pokryl všetky nároky banky. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie konštatoval, že v dražobnom konaní došlo k účinnému doručeniu písomností doručovaných žalobcom ako vlastníkom draženej nehnuteľnosti, keďže v konaní bolo preukázané, že predmetné listiny boli riadne doručené žalobcovi 2/ ako jednému z bezpodielových spoluvlastníkov spoločných vecí v čase medzi zánikom

BSM a jeho vyporiadaním, kedy sa na disponovanie a právne úkony, súvisiace so spoločnou vecou, stále vzťahuje právna úprava § 143 a nasl. OZ a tým boli námietky žalobcov o nedoručení predmetných listín vyvrátené a z uvedeného dôvodu, súd prvej inštancie žalobu zamietol.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. tak, že dobrovoľná dražba, osvedčená notárskou zápisnicou z 26. 02. 2014 č. Q., Nz XXXX/XXXX, spísaná JUDr. Dagmar Lukáčiovou, notárkou, ktorej predmetom boli nehnuteľnosti nachádzajúce sa v okrese X., obec X.-Y., kat. úz. Y. J., zapísané v evidencii Okresného úradu Košice, katastrálny odbor, na LV č. XXX ako rodinný dom so súp. č. XXXX s príslušenstvom, postavený na pozemku parcele registra „C“ č. XXXX o výmere 450 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, pozemok - parcela registra „C“ č. XXXX o výmere 450 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria (ďalej len predmetné nehnuteľnosti), ktorých vlastníkom bola žalobkyňa v 1. rade, vykonaná žalovaným v 2. rade ako dražobníkom 24.2.2014 s časom otvorenia o 14.30 hod. v zasadacej miestnosti, v suteréne podnikateľského subjektu na Y. XX X., na návrh žalovaného v 1. rade, je neplatná (výrok I.). O trovách konania rozhodol tak, že žalobcom 1/ a 2/ priznal proti žalovaným 1/ - 3/ náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu (výrok II.).

2.1. Podľa odvolacieho súdu v prejednávanej veci nebola naplnená základná podmienka a to existencia manželstva, keďže žalobcovia v čase doručovania zásielky boli právoplatne rozvedení, teda neboli manželmi, preto doručovanie písomnosti len jednému z bývalých manželov nebolo možné považovať za účinné. Odvolací súd považoval za potrebné zdôrazniť, že aj keď záloh (predmetná nehnuteľnosť) sa týkala veci patriacej do BSM, nič to nemenilo na skutočnosti, že záložnú zmluvu uzatvorila len sama žalobkyňa 1/, keďže bola výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti. Žalobca 2/ túto záložnú zmluvu nenapadol, pričom jedine on tak urobiť mohol a jednalo by sa o relatívnu neplatnosť, ktorú ale súd neskúma ex offo.

2.2. Z vykonaného dokazovania bolo podľa odvolacieho súdu preukázané, že žalobkyňa 1/ sa v mieste doručovania (na žiadnej adrese) nezdržiavala (nie len nebola fyzicky prítomná), lebo v tom čase bola vo väzbe, teda objektívne si nemohla zásielku doručovanú na uvedené adresy vyzdvihnúť. V konaní nebolo spochybnené tvrdenie žalobkyne, že JUDr. Holováčová nemala plnú moc na konanie vo veci dražby predmetnej nehnuteľností, ani na preberanie zásielok. Sama žalovaná 2/ potvrdila, že nemala plnú moc pre JUDr. Holováčovú. Preto doručenie zásielok JUDr. Holováčovej je vo vzťahu k prejednávanej veci bezpredmetné. Žalobca 2/ bol dlžníkom žalovanej 1/ na základe zmluvy o hypotekárnom úvere. Záložným dlžníkom bola však výlučne žalobkyňa 1/, pričom táto skutočnosť vyplynula nie len z LV č. XXX v časti tarchy, ale aj zo zmluvy o dobrovoľnej dražbe, ktorú uzatvorili žalovaný 1/ a 2/. Žalovaná 2/ nedoručila žalobkyni 1/ ako dlžníčke a záložnej dlžníčke oznámenie o dražbe, ktorá sa mala konať 24. 02. 2014, znalecký posudok, ani výzvu na prístupnenie objektu, teda porušila povinnosti vyplývajúce zo ZoDD. Žalobkyňa v konaní preukázala, že mala intenzívny záujem vyrovnať dlh z hypotekárneho úveru a to zmluvou o budúcej kúpnej zmluve. Skutočnosť, že bola väzobne stíhaná pre iný trestný čin, ako aj to, že žalovaná 2/ jej nedoručila oznámenie o dražbe, bola jej reálne zmarená možnosť vyplývajúca z § 19 ods.1 písm. k) ZoDD a síce vyrovnať dlh buď dohodnutým predajom spornej nehnuteľnosti alebo iným spôsobom. Tým, že žalobkyni nebolo umožnené postupovať podľa § 19 ods.1 ZoDD v spojení so skutočnosťou, že došlo k predaju nehnuteľností na najnižšie možné podanie, bola žalobkyni spôsobená ďalšia majetková ujma a síce, že nedošlo k vyrovnaniu celého dlhu vzniknutého na základe zmluvy o hypotekárnom úvere žalovanej 1/. Žalobkyňa tvrdila, že ak by o dražbe mala informácie mohla sa dojednať na lepších finančných podmienkach týkajúcich sa vydraženia jej nehnuteľnosti, čím došlo k jej finančným stratám. Žalobkyni predajom nehnuteľnosti v dražbe, o ktorej konaní ona nevedela, bolo zasiahnuté aj do jej ústavných práv vlastníť majetok a na nedotknuteľnosť jej súkromia. Nedoručenie výzvy na obhliadku nehnuteľností a znaleckého posudku neboli podľa odvolacieho súdu dôvodom na určenie neplatnosti dražby, ale v spojení s ďalším porušením a to nedoručením oznámenia o dražbe boli podľa názoru odvolacieho súdu spôsobilé vyvolať neplatnosť dražby.

2.3. V záujme zachovania spravodlivej rovnováhy vzájomne si konkurujúcich práv žalobkyne 1/ a žalovaného 3/, ktorý nadobudol nehnuteľnosť v dražbe a nijako sa neparticipoval na porušení práv žalobkyne, za nehnuteľnosť riadne zaplatil cenu, za ktorú nehnuteľnosť vydražil a v priebehu doby túto zhodnotil, odvolací súd posudzoval, ktoré právo má v okolnostiach konkrétneho prípadu väčšiu váhu. Žalovaný 3/ kúpil nehnuteľnosť za najnižšie podanie, a teda možno usudzovať, že výhodne, svedčí mu

vlastnícke právo k nej. Žalobkyňa však žalobu podala do 3 mesiacov od vydraženia nehnuteľnosti, takže žalovaný 3/ mohol minimálne v teoretickej rovine predpokladať, že žalobkyňa môže byť spore aj úspešná, takže už v tom čase musel si byť vedomý určitého rizika investícií do nehnuteľnosti. To však nič nemení na tom, že žalobkyňa bude musieť žalovanému 3/ vrátiť všetko to, čo investoval do nehnuteľností a o čo ju zhodnotil. Žalovanému 3/ tak reálna strata nevznikne, keďže dostane späť zaplatenú kúpnu cenu a náklady, ktoré do nehnuteľnosti vložil. Odvolací súd testom proporcionality dospel k záveru, že porušenie práv žalobkyne boli v omnoho väčšom rozsahu ako u žalovaného 3/, preto určil, že dražba je neplatná.

2.4. Odvolací súd sa vyjadril aj k námietke žalovanej 2/, že v čase doručovania zásielok zákon ukladal len „zaslať“ nie „doručiť“ zásielky uvedeným osobám, odvolací súd konštatoval, že § 10 ods. 1 ZoDD (platný v čase doručovania) citovaný, je platný bez zmeny doteraz. Odvolací súd bol toho názoru, že zákon jasne v § 10 ods. 1 stanovuje, že písomnosti sa doručujú poštou formou listovej zásielky do vlastných rúk a keďže zákon v tomto ustanovení neurčuje, ktoré zásielky, znamená, že všetky. Zákon naopak stanovuje, pre ktoré písomnosti postačuje napr. § 17 ods. 6 „vyvesenie oznámenia o dražbe na obvyklom mieste v spoločných priestoroch bytového domu“, alebo § 17 ods.2 „oznámenie o dražbe uverejní dražobník v registri dražieb“. Výklad, ktorý žalovaná 2/ použila je v rozpore s § 10 cit. zák. Odvolací súd bol toho názoru, že žalovaná 2/ bola povinná všetky písomnosti zaslať učeným osobám v súlade s § 10 doporučené do vlastných rúk, čo žalovaná 2/ vykonala, ale len vo vzťahu k žalobcovi 2/ a naopak vo vzťahu k žalobkyni 1/ nesprávne použila fikciu doručenia. Žalovaná 2/ musí brať na zreteľ skutočnosť, že vykonávaním dražby dochádza k výraznému zásahu do práv dlžníka, preto zákon prísne určuje doručovanie do vlastných rúk za možného použitia fikcie (ak sú splnené podmienky) a nie ako žalovaná 2/ na svoju obranu tvrdila, že postačuje zásielky len zaslať.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná 2/ (ďalej aj ako „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“ alebo „Civilný sporový poriadok“), žiadajúc, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolateľka uplatnila návrh na odloženie právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu.

3.1. Porušenie práva na spravodlivý proces namietala v súvislosti s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. Mala za to, že odôvodnenie napadnutého rozsudku v kontexte s I. výrokom nedáva jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na primárnu relevantnú otázku súvisiacu s predmetom konania a to na ochranu vlastníckeho práva k draženej nehnuteľnosti. Výrok I. napadnutého rozsudku považovala žalovaná 2/ za zmätočný hlavne v tej časti, kde súd uviedol, že vlastníkom nehnuteľnosti bola žalobkyňa, pričom v rozpore s týmto výrokom poukázala na to, že odvolací súd konštatoval, že predmetná nehnuteľnosť patrila do BSM. Podľa dovolateľky nehnuteľnosť nemôže byť vecou patriacou do BSM a súčasne byť aj vo výlučnom vlastníctve. Žalovaná 2/ mala zároveň za to, že záložná zmluva na základe, ktorej bol povolený vklad v prospech žalovanej 1/, bola uzatvorená medzi žalovanou 1/ a pôvodným vlastníkom nehnuteľnosti p. T., pričom originál zmluvy predložila žalovaná 1/ v konaní pred súdom prvej inštancie. Napriek predloženému dôkazu odvolací súd dospel k nesprávnemu právnomu záveru, že záložnú zmluvu mala podpísať výlučne žalobkyňa. Zároveň za pravdivé nepovažovala ani tvrdenie odvolacieho súdu, že záložným dlžníkom bola výlučne žalobkyňa. Kúpnu zmluvu na nehnuteľnosť síce uzavrela len žalobkyňa, avšak nebola jej výlučnou vlastníčkou, nakoľko v zmysle § 143 OZ bola nehnuteľnosť predmetom BSM.

3.2. Nesprávne právne posúdenie v zmysle dovolacieho dôvodu § 421 ods. 1 písm. b) CSP videla pri riešení nasledujúcich otázok:

a) „Či vychádza ustanovenie § 145 ods. 1 a 2 OZ z premisy, že manželstvo trvá?“ „Či sa § 145 ods. 1 a 2 OZ uplatňuje aj na veci patriace do BSM po zániku manželstva?“ Podľa dovolateľky Občiansky zákonník neuvádza osobitnú právnu úpravu ohľadom nakladania so spoločnými vecami „manželov“ a „bývalých manželov“, rozlišuje len hmotnoprávnu podmienku či vec patrí alebo nepatrí do BSM. Rozhodnutie o rozvoze je len rozhodnutie v statusovej veci a nezakladá aplikáciu iných hmotnoprávných noriem na nakladanie so spoločnou vecou patriacich do BSM pred a po rozvoze manželstva. Bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov, pričom podľa dovolateľky zaslanie informatívnej zásielky nie je právnym úkonom, na ktorý by bol potrebný súhlas oboch manželov. Podľa dovolateľky § 145 ods. 1 a 2 OZ sa týka vecí patriacich do BSM a nakladania s nimi, bez ohľadu na to, či manželstvo trvá alebo došlo k rozvodu.

b) „Či spôsobuje nedoručenie oznámenia o dražbe jednému z dlžníkov zmarenie možnosti, ktorá ma vyplývať z § 19 ods. 1 písm. k) ZoDD, a síce vyrovnať dlh voči záložnému veriteľovi?“ Výklad, ktorý dáva do príčinnej súvislosti nedoručenie oznámenia o dražbe a možnosť uhradiť dlh dlžníkovi považovala dovolateľka vo výraznej miere smerovaný v prospech žalobkyne, na úkor ďalších strán sporu. Dovolateľka bola toho názoru, že nedoručenie oznámenia o dražbe žalobkyňi nespôsobovalo zmarenie možnosti dlžníkom uhradiť dlh z hypotekárneho úveru voči žalovanej 1/ v zmysle § 19 ods. 1 písm. k) ZoDD. Podľa nej bolo nesporné, že žalobcovi 2/ bolo oznámenie o dražbe doručené, teda v prípade ak by dlh uhradil on, zbavila by sa ho aj žalobkyňa, toto právo jej teda nezaniklo. Stratu práva uhradiť celkový dlh pred dražbou nemožno pripisovať na ťarchu žalovanej 2/ ako dražobníka. Dražobník bez ohľadu na to, či si zásielky s oznámením dlžníci prevezmú alebo nie, nevie s akým výsledkom, to ktoré kolo dražby dopadne. Dovolateľka mala za to, že ak zmluva o budúcej kúpnej zmluve mala byť preukázaním intenzívneho záujmu žalobkyne vyrovnať dlh pred dražbou, tak žalobkyňa mala 17 mesiacov a tri už skôr stanovené termíny dražby na vyrovnanie dlhu. Zároveň dovolateľka bola toho názoru, že na jej ujmu nemožno pričítať to, že nikto z prítomných účastníkov nebol ochotný za nehnuteľnosť ponúknuť vyššiu cenu. Dovolateľka stanovila najnižšie podanie v súlade so ZoDD a jej konanie v súlade so zákonom jej nemôže byť na ujmu.

c) „Či môže byť relevantné pre vedomosť vlastníka nehnuteľnosti o konaní dražby doručenie oznámenia o dražbe osobe, ktorá zastupuje vlastníka nehnuteľnosti pri rôznych úkonoch týkajúcich sa nehnuteľnosti, aj keď na to nie je písomne splnomocnená?“ Na základe skutkového a právneho stavu považovala dovolateľka za nesprávny záver odvolacieho súdu ohľadom doručovania zásielok JUDr. Holováčovej (právnej zástupkyňi žalobkyne), nakoľko doručenie oznámenia o dražbe JUDr. Holováčovej jednoznačne relevantné bolo. Z vedomosti JUDr. Holováčovej o termíne konania dražby (ako aj obhliadok nehnuteľnosti) sa takmer s istotou dala predpokladať aj vedomosť žalobkyne o dražbe.

d) „Do akej miery sa má súd stotožniť s analógiou o fikcii doručenia, alebo sa prikloniť k argumentu o možnosti adresáta oboznámiť sa so zásielkou, pokiaľ ZoDD výslovne určuje dražobníkovi povinnosť zásielku „zaslať“ a nie „doručiť“ pre vyslovenie dražby z dôvodu nedoručenia oznámenia o dražbe?“ Podľa dovolateľky základom oznámenia o dražbe je informovať zákonom určené subjekty o tom, že sa koná dražba. Dovolateľka mala za to, že doručenie oznámenia o dražbe JUDr. Holováčovej ako osobe zjavne splnomocnenej na konanie vo veciach týkajúcich sa nehnuteľností relevantné bolo, práve pre preukázanie vedomosti žalobkyne o konaní a podmienkach dražby. Nedoručenie oznámenia o dražbe nie je takým porušením zákona, ktoré by samo o sebe mohlo poškodiť žalobkyňu na jej právach, toľko nie do takej miery, že by spôsobovalo určenie dražby za neplatnú.

e) „Či je rozhodná pri posúdení miery ujmy, ktorá mala vzniknúť stranám sporu vykonaním dražby, aj následná vymožitelnosť dotknutého práva?“ Pri posúdení ujmy na strane žalovaného 3/ odvolací súd nebral do úvahy, že žalobkyňa by mala byť podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľnosti o veľkosti 1/2 k celku. Aj keď to odvolací súd uvádzal zmätočne, nehnuteľnosť mala byť v podielovom spoluvlastníctve žalobkyne a žalobcu, nakoľko od rozvodu ich manželstva uplynuli viac ako tri roky a nehnuteľnosť nebola predmetom vyporiadania BSM. Z registra poverení na vykonanie exekúcie podľa dovolateľky vyplývalo, že žalobkyňa je povinnou osobou minimálne v piatich exekučných konaniach. Z praktického hľadiska bolo teda právo žalovaného 3/ na náhradu všetkého čo do nehnuteľnosti investoval nevymožiteľné. V zmysle uvedeného mala dovolateľka za to, že pri posudzovaní miery intenzity porušenia dotknutého práva je nutné posudzovať aj možnosť vymožitelnosti práva, ktorého porušenie sa posudzovalo.

4. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal (aj) žalovaný 3/ (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, žiadajúc, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolateľ 3/ uplatnil návrh na odloženie právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu.

4.1. Nesprávne právne posúdenie (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP) odôvodnil poukazujúc na judikát R 17/1967, rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 5Cz/77/1966, 2Cz/119/75, 3Cz/51/80 a 4Cdo/250/2019, pri riešení otázky „Či sa má ustanovenie § 145 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka aplikovať na právne úkony týkajúce sa vecí patriacich do BSM aj v čase po rozvode manželstva avšak ešte predtým, ako dôjde k jeho vyporiadaniu?“ Podľa dovolateľa odvolací súd nerešpektoval ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu, pričom došlo len k strohému konštatovaniu, že ustanovenie § 145 OZ sa na

vybavovanie vecí týkajúcich sa spoločných vecí môže použiť len pokiaľ manželstvo trvá.

5. Žalobkyňa 1/ vo vyjadrení k dovolaniam žalovaných 2/ a 3/ navrhla, aby dovolací súd podané dovolania zamietol ako nedôvodné a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

6. Najvyšší súd uznesením z 27. septembra 2023 sp. zn. 7Cdo/50/2023 odložil právoplatnosť rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 03. novembra 2022 sp. zn. 5Co/116/2021 do právoplatnosti rozhodnutia o dovolaní žalovaného 3/.

7. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolania podali v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strany zastúpené v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorých neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolaní, pričom dospel k záveru, že dovolania je potrebné odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

8. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

Dovolanie žalovanej 2/ podľa § 420 písm. f) CSP

9. Žalovaná 2/ vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 420 písm. f) CSP. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto v danom prípade skúmal opodstatnenosť argumentácie dovolateľky, že v konaní došlo k ňou tvrdenej vade zmätočnosti.

10. Zo znenia § 420 písm. f) CSP vyplýva, že relevantná podľa tohto ustanovenia je výlučne vada: a/ ktorá je dôsledkom nesprávneho procesného postupu súdu, b/ ktorá znemožnila strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, a zároveň c/ ktorej intenzita je taká vysoká a dôsledky ktorej z hľadiska ich dopadu na procesné oprávnenia strany také závažné, že tým dochádza (až) k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Procesným postupom v zmysle § 420 písm. f) CSP sa v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu rozumie faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol konanie, vykonával dokazovanie, zohľadňoval procesné oprávnenia strán sporu, dbal o ich rovné postavenie a vytváral im procesnú možnosť na realizáciu ich procesných oprávnení v súlade so zákonom). O nesprávny procesný postup ide v prípade vedenia sporu, pri ktorom konajúci súd nerešpektuje procesné ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich civilné konanie. Z hľadiska uvedeného ustanovenia je relevantný len procesne nesprávny postup súdu závažnej intenzity, v dôsledku ktorého bola strane zmarená možnosť jej aktívnej účasti na konaní a prekazená realizácia jej patriacich procesných práv.

12. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných

predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

13. V súvislosti s dovolaním podľa § 420 písm. f) CSP žalovaná 2/ namietala nedostatočné odôvodnenie odvolacieho rozhodnutia v tom, že nepodáva jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na primárnu právne a skutkovo relevantnú otázku ochrany vlastníckeho práva k draženej nehnuteľnosti a to (i) v kontexte s výrokom I. rozsudku napadnutého rozhodnutia a rozporu s jeho bodom 14.2., (ii) nejasnosť a nesprávnosť bodu 15.5. a (iii) nepravdivosť bodu 22.2. napadnutého rozhodnutia (bod 3.1.).

14. Podľa § 393 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uvedie stručný obsah napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní, prípadne ďalších subjektov, ktoré dôkazy v odvolacom konaní vykonal a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie veci, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax; ustanovenia § 387 ods. 2 a 3 tým nie sú dotknuté. Odôvodnenie rozhodnutia senátu obsahuje aj pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté.

15. Najvyšší súd uvádza, že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu nedáva podklad pre tvrdenie dovolateľky, že nespĺňa požiadavku riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia v tom, že odvolací súd nedal jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na otázku ochrany vlastníckeho práva k draženej nehnuteľnosti. Dovolaním napádaný rozsudok uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokúvanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Odvolací súd vychádzal z procesnej situácie, že skutkové zistenia súdu prvej inštancie boli správne a dostatočné. Odvolací súd pri preskúmaní právneho posúdenia sa stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, že predmetná nehnuteľnosť patrila do BSM, vyjadril sa k právnemu názoru odvolacieho súdu vysloveného v predmetnej veci v uznesení sp. zn. 3Co/43/2018 a následne prezentoval, že v danej veci nie je naplnená základná podmienka existencie manželstva, keďže žalobcovia boli v čase doručovania zásielky právoplatne rozvedení, teda neboli manželmi, preto doručovanie písomností len jednému z bývalých manželov nemožno považovať za účinné (body 14.1. až 15.4. rozhodnutia odvolacieho súdu). Následne konštatoval, že na základe vykonaného dokazovania bolo preukázané, že žalobkyňa 1/ sa v mieste doručovania zásielky (na žiadnej adrese) nezdržovala (nielen nebola fyzicky prítomná), lebo v tom čase bola vo väzbe, teda objektívne si nemohla zásielku doručovanú na uvedenej adrese vyzdvihnúť. Z uvedeného pre odvolací súd potom vyplynulo, že žalovaná 2/ nedoručila žalobkyni 1/ ako dlžníčke a záložnej dlžníčke oznámenie o dražbe, ktorá sa mala konať 24. 02. 2014, znalecký posudok, ani výzvu na sprístupnenie objektu, teda porušila povinnosti vyplývajúce zo ZoDD (body 20.2. a 24. rozhodnutia odvolacieho súdu). Ďalej odvolací súd posudzoval intenzitu ujmy na strane žalobkyne vzniknutej porušením ZoDD, pričom nedoručením znaleckého posudku a nemožnosti brániť sa podhodnotenej cene nehnuteľnosti, ani neumožnenie vykonať obhliadku predmetu držbu nevznikla žalobkyni taká ujma, ktorá by bola spôsobilá privodiť neplatnosť dražby, a to aj v prípade, ak bola táto cena určená v rozpore s dobrými mravmi (bod 28.1. rozhodnutia odvolacieho súdu). K odlišnému záveru dospel odvolací súd v prípade nedoručenia oznámenia o dražbe, vychádzajúc z ustanovenia § 19 ods. 1 písm. k/ ZoDD, pretože žalobkyňa preukázala intenzívny záujem vyrovnať dlh z hypotekárneho úveru a to zmluvou o budúcej kúpnej zmluve, bola jej reálne zmarená možnosť vyrovnať dlh buď dohodnutým predajom spornej nehnuteľnosti alebo iným spôsobom. Zároveň v spojení s predajom nehnuteľnosti za najnižšie podanie bola žalobkyni spôsobená ďalšia ujma v tom, že nedošlo k vyrovnaniu celého dlhu žalovanej 1/. Z uvedeného potom pre odvolací súd vyplynul záver, že predajom nehnuteľnosti v dražbe, o ktorej žalobkyňa nevedela, bolo zasiahnuté aj do jej ústavných práv vlastníť majetok a práva na nedotknuteľnosť súkromia (body 29. až 30.4. rozhodnutia odvolacieho súdu). Napokon odvolací súd v záujme zachovania spravodlivej rovnováhy vzájomne si konkurujúcich práv žalobkyne 1/ a žalovaného 3/, ktorý nadobudol nehnuteľnosť v dražbe a nijako neparticipoval na porušení práv žalobkyne, za nehnuteľnosť riadne zaplatil cenu, za ktorú nehnuteľnosť vydražil a v priebehu doby túto zhodnotil, odvolací súd posudzoval, ktoré právo má v okolnostiach konkrétneho prípadu väčšiu váhu. Žalovaný 3/ kúpil nehnuteľnosť za najnižšie podanie, a teda možno usudzovať, že výhodne, svedčí mu vlastnícke právo k nej. Žalobkyňa však žalobu podala do 3 mesiacov od vydraženia

nehnuteľnosti, takže žalovaný 3/ mohol minimálne v teoretickej rovine predpokladať, že žalobkyňa môže byť v spore aj úspešná, takže už v tom čase musel si byť vedomý určitého rizika investícií do nehnuteľnosti. To však nič nemení na tom, že žalobkyňa bude musieť žalovanému 3/ vrátiť všetko to, čo investoval do nehnuteľností a o čo ju zhodnotil. Žalovanému 3/ tak reálna strata nevznikne, keďže dostane späť zaplatenú kúpnu cenu a náklady, ktoré do nehnuteľnosti vložil. Odvolací súd testom proporcionality dospel k záveru, že porušenie práv žalobkyne bolo v omnoho väčšom rozsahu ako u žalovaného 3/, preto určil, že dražba je neplatná (body 31.1 a 31.2. rozhodnutia odvolacieho súdu). Na záver odvolací súd zaujal postoj k námietke žalovanej 2/ týkajúcej sa výkladu pojmov „zaslať“ v kontexte § 10 ods. 1, § 12 ods. 4 a § 17 ods. 5 písm. a) ZoDD, pričom výklad žalovanej 2/, že postačuje písomnosti „zaslať“ nie „doručiť“ vyhodnotil v rozpore s ustanovením § 10 ZoDD (body 32.1. až 32.7. rozhodnutia odvolacieho súdu).

16. V konkrétnostiach dovolateľka poukázala na rozpor výroku I. napadnutého rozsudku, v ktorom sa uvádza „vlastníkom Nehnuteľnosti, ktorých dražbu realizoval žalovaný v II. rade, bola žalobkyňa“, ako nadbytočné, bez existencie určujúceho rozhodnutia, že vlastníkom nehnuteľností je žalobkyňa. Zároveň dovolateľka akcentovala rozpor výroku I. s bodom 14.2. napadnutého rozsudku „Odvolací súd poukazuje na správny záver súdu prvej inštancie, s ktorým sa stotožňuje, že predmetná nehnuteľnosť patrila do BSM (bod 14.7.), čo odôvodnil v bodoch 138-143 odôvodnenia s odkazom na platnú judikatúru (R 42/72, Cz 57/1978, 2Cdo/49/2011) citovanú v bodoch 144,145“.

16.1. Dovolací súd uvádza, že výrokom I. odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. tak, že dobrovoľná dražba, osvedčená notárskou zápisnicou z 26. 02. 2014 č. N XX/XXXX, Nz XXXX/XXXX spísaná JUDr. Dagmar Lukáčiovou, notárkou, ktorej predmetom boli nehnuteľnosti (špecifikované podľa zápisu v katastri nehnuteľností), ktorých vlastníkom bola žalobkyňa 1/, vykonaná žalovaným 2/ ako dražobníkom 24.02. 2014 (vymedzenie času a miesta), na návrh žalovaného 1/, je neplatná. Z uvedeného vyplýva, že predmet dražby - nehnuteľnosť evidovaná v katastri nehnuteľností bola vo výroku označená podľa zápisu na liste vlastníctva v danom čase, teda spôsobom vyplývajúcim z ustanovení vyhlášky Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky č. 461/2009 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon), ako aj z ustanovení samotného katastrálneho zákona. Zároveň možno konštatovať, že údaje katastra o označení nehnuteľnosti sú hodnoverné a záväzné, ak sa nepreukáže opak. V notárskej zápisnici osvedčujúcej priebeh a vykonanie dražby bola vlastníkom predmetu dražby uvedená žalobkyňa 1/ v spoluvlastníckom podiele 1/1, ktorá skutočnosť vychádzala z údajov v katastri nehnuteľností, nedošlo v tomto smere k nejasnému a nezrozumiteľnému označeniu. Skutočnosť, že v petite výroku I. je uvedené, že vlastníkom nehnuteľností bola žalobkyňa 1/ sa viaže k údajom vyplývajúcim z notárskej zápisnice osvedčujúcej priebeh dražby neplatnosti ktorej sa domáhali žalobcovia. Dovolací súd je názoru, že časť výroku v znení ...ktorých vlastníkom bola žalobkyňa v 1. rade... nebola rozhodujúcim aspektom z hľadiska posúdenia (ne)dôvodnosti podanej žaloby ktorej predmetom bolo určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby.

16.2. Dovolateľkou namietaný rozpor napadnutého rozhodnutia výroku I. (v časti uvedenia predmetu dražby boli nehnuteľnosti, ktorých vlastníkom bola žalobkyňa 1/) s bodom 14.2. (stotožnenie sa so záverom prvoinštančného súdu o predmete dražby ako nehnuteľnosti patriacej do BSM) je na prvý pohľad identifikovaný, avšak berúc do úvahy zdôvodnenie v predchádzajúcom bode, namietaný „nesúlad“ podľa názoru dovolacieho súdu nemohol niesť potenciál nedovoleného zásahu do práva na spravodlivé konanie.

16.3. Dovolateľka ďalej poukazuje na nejasnosť a nesprávnosť bodu 15.5. odôvodnenia v tom, že nemá právny základ a uvádza nepravdivú skutočnosť, pretože záložná zmluva na základe ktorej bol povolený vklad záložného práva v prospech žalovanej 1/, bola uzatvorená 12. 09. 2007 medzi žalovanou 1/ a pôvodným vlastníkom nehnuteľnosti p. T.. Zároveň poukazovala na nepravdivosť bodu 22.2. napadnutého rozsudku, že záložným dlžníkom bola výlučne žalobkyňa.

16.4. V bode 15.5. odôvodnenia odvolací súd zdôraznil, že aj keď záloh (predmetná nehnuteľnosť) sa týka veci patriacej do BSM, nič to nemení na skutočnosti, že záložnú zmluvu uzatvorila len sama žalobkyňa v 1. rade, keďže bola výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti. Žalobca v 2. rade túto záložnú zmluvu nenapadol, pričom jedine on tak urobiť mohol a jednalo sa o relatívnu neplatnosť, ktorú ale súd neskúma ex offio. V bode 22.2. odvolací súd konštatoval záložným dlžníkom bola výlučne žalobkyňa v

1. rade, pričom táto skutočnosť vyplynula nie len z LV č. XXX v časti ťarchy, ale aj zo Zmluvy o dobrovoľnej dražbe, ktorú uzatvorili žalovaný v 1. rade so žalovaným v 2. rade. V tejto súvislosti dovolací súd dáva do pozornosti bod 13.5. odôvodnenia, v ktorom odvolací súd uviedol ako nespornú skutočnosť pohľadávka veriteľa zo zmluvy bola zabezpečená záložným právom zriadeným Zmluvou o záložnom práve k nehnuteľnostiam podľa čl. 4 Zmluvy o hypotekárnom úvere č. XXXXXXXXXX, ktoré je zapísané na liste vlastníctva č. XXX v časti ťarchy v prospech Tatra banky a.s. a záložným dlžníkom bola žalobkyňa v 1. rade.

16.5. Dovolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak existenciu týchto väd žalovaná 2/ kvalifikovane netvrdila.

17. Pre úplnosť dovolací súd poznamenáva, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska namietanej zmätočnej vady v zmysle § 420 písm. f) CSP, správnosť právnych záverov, ku ktorým odvolací súd dospel, nie je relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06).

18. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalovaná 2/ neopodstatnene namietala, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia preto nevyplýva.

Dovolanie žalovanej 2/ podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP

19. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje totiž dovolaciemu súdu posúdiť, či ide o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a či sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, či je táto otázka riešená dovolacím súdom rozdielne alebo nebola riešená. Zároveň musí byť v dovolaní podanom z tohto dôvodu aj konkrétne označené jeho rozdielne rozhodnutie alebo rozhodnutie, od ktorého sa odvolací súd odklonil, riešiace otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu alebo tvrdenie, že táto právna otázka nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu riešená.

20. Dovolací súd si plne uvedomuje, že by bolo v rozpore s princípmi spravodlivého procesu, pokiaľ by sa pri posudzovaní dovolania uplatňoval prílišný formalizmus. V rozpore s týmito princípmi ale nie je prístup majúci na zreteli, že ustanovenia CSP vyžadujú istú mieru formálneho a obsahového vyjadrenia dôvodov, z ktorých procesná strana vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania. Ak však dovolanie aj po zameraní sa dovolacieho súdu na jeho obsah (§ 124 CSP) zostáva naďalej nejednoznačné alebo nejasné v tom, že z neho nemožno s istotou usúdiť, ktorú právne významnú otázku mal dovolateľ na mysli, je potrebné mať na zreteli, že právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v ustanoveniach CSP nedáva žiadny priestor pre uplatnenie domnienok alebo dedukcií dovolacieho súdu alebo jeho dohadov o tom,

ktorú z viacerých právnych otázok riešených prvoinštančným a odvolacím súdom mal dovolateľ (jeho advokát) na mysli pri formulovaní dovolania.

21. Nevyhnutným predpokladom, aby dovolací súd mohol posúdiť prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP, je konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa odvolací súd riešil nesprávne. Najvyšší súd uvádza tiež to, že pokiaľ dovolateľ namieta nesprávnosť alebo nepodloženosť niektorých skutkových záverov súdov, neprípustne tým predkladá na dovolací prieskum skutkové, nie právne otázky. Dovolací súd je pritom viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

22. Dôvod prípustnosti dovolania (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP) proti rozhodnutiam odvolacieho súdu predpokladá, že danú právnu otázku dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu preto daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Právna úprava dáva dovolaciemu súdu právomoc rozhodnúť o tom, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá nebola dosiaľ riešená, a z tohto pohľadu rozhodnúť o prípustnosti dovolania. Dovolací súd o tom, že dovolanie je z tohto dôvodu prípustné, nevydáva osobitné rozhodnutie, ale sám si posúdi túto otázku ako predbežnú a v prípade, že dospeje ku kladnému záveru, ide o prípustné dovolanie a dovolací súd bez ďalšieho preskúma napadnuté rozhodnutie a meritórne o ňom rozhodne. Predpokladom prípustnosti dovolania je dôsledné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, v ktorom musí uviesť svoj názor na riešenie tejto právnej otázky (§ 393 ods. 2, 3 CSP). V konkrétnom prípade musí dovolateľ relevantne odôvodniť, že dovolanie je prípustné, pretože zásadná právna otázka nebola dovolacím súdom dosiaľ riešená, pričom dôvodom dovolania potom môže byť len otázka právneho posúdenia a spochybnenie jej vyriešenia zo strany odvolacieho súdu a ako aj odôvodnenie právneho záveru, ktorý zastáva dovolateľ (porovnaj Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, str. 1382).

23. Dovolateľka ako právne otázky v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP nastolila 5 otázok (bod 3.2.) považujúc ich kľúčovými pre rozhodnutie predmetnej veci, ktoré boli odvolacím súdom nesprávne vyhodnotené, pričom vymedzené otázky neboli doposiaľ dovolacími senátmi riešené, nemohla sa ustáliť k nim rozhodovacia prax dovolacieho súdu.

24. Dovolateľkou zadefinované právne otázky by mohli mať znaky relevantné v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP iba vtedy, ak by výsledok ich riešenia (posúdenia a vyhodnotenia) odvolacím súdom predstavoval jediný a výlučný dôvod pre ktorý bolo zmenené rozhodnutie súdu prvej inštancie. Dovolací súd sa preto najskôr zaoberal tým, či sú splnené tieto predpoklady prípustnosti dovolania, a to najmä z hľadiska, či v prípade žalovanou 2/ nastolených právnych otázok, ide o také otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu.

25. Odvolací súd zmenil napadnutý zamietajúci výrok rozsudku súdu prvej inštancie a určil neplatnosť dražby argumentujúc porušením práv žalobkyne 1/ v podobe nedoručenia oznámenia o dražbe v kontexte § 19 ods. 1 písm. k) ZoDD, pretože žalobkyni 1/ bola zmarená možnosť vyrovnať dlh a po aplikácii testu proporcionality uzavrel porušenie práv žalobkyne 1/ vo väčšom rozsahu ako žalovaného 3/.

26. Prvou právnou otázkou je „Či vychádza ustanovenie § 145 ods. 1 a 2 OZ z premisy, že manželstvo trvá?“ a podotázkou „Či sa § 145 ods. 1 a 2 OZ uplatňuje aj na veci patriace do BSM po zániku manželstva?“

26.1. Podľa dovolateľky Občiansky zákonník neuvádza osobitnú právnu úpravu ohľadom nakladania so spoločnými vecami „manželov“ a „bývalých manželov“, rozlišuje len hmotnoprávnu podmienku či vec patrí alebo nepatrí do BSM. Rozhodnutie o rozvoze je len rozhodnutie v statusovej veci a nezakladá aplikáciu iných hmotnoprávnych noriem na nakladanie so spoločnou vecou patriacich do BSM pred a po rozvoze manželstva. Bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov, pričom podľa dovolateľky zaslanie informatívnej zásielky nie je právnym úkonom, na ktorý by bol potrebný súhlas oboch manželov. Podľa dovolateľky § 145 ods. 1 a 2 OZ sa týka vecí patriacich do

BSM a nakladania s nimi, bez ohľadu na to, či manželstvo trvá alebo došlo k rozvodu.

26.2. Podľa názoru dovolacieho súdu nastolená otázka neuvádza ako sa má jej riešenie prejavíť v konkrétnych okolnostiach veci v súvislosti s predmetom uplatňovaného nároku. Predložená otázka sa zameriava výlučne na všeobecný výklad časových okolností trvania manželstva v kontexte vybavovania spoločných vecí. Dovolateľka ničím nezdôvodnila svoju požiadavku na univerzálny výklad ustanovenia § 145 ods. 1 a 2 OZ. Dovolací súd uvádza, že hmotnoprávne ustanovenie § 145 OZ reguluje vybavovanie spoločných vecí a to vzájomné vzťahy manželov a tretích osôb vzhľadom na právne úkony, ktorými manželia disponujú so spoločnými vecami ako predmetom bezpodielového spoluvlastníctva, v ods. 1 upravuje právne úkony týkajúce sa spoločných vecí, rozlíšenie bežnej veci, relatívnu neplatnosť právneho úkonu v iných než bežných veciach a v ods. 2 solidárne postavenie manželov. Zo samotného dovolania je pritom zrejmé, že dovolateľka sa sústredila na riešenie všeobecné, prezentované mimo kontextu okolností danej veci. Dovolací súd dodáva, že dovolateľka neprezentuje požadovanú parciálnu odpoveď v súvislosti s dôvodom upustenia od dražby podľa ustanovenia § 19 ods. 1 písm. k) ZoDD, na ktorom závere porušenia ustanovenia ZoDD je založené napadnuté rozhodnutie. Týmto je však fakticky predložená rýdzo akademická otázka, bez vplyvu na už vydané právoplatné rozhodnutie vo veci samej.

27. Druhou položenou právnou otázkou je „Či spôsobuje nedoručenie oznámenia o dražbe jednému z dlžníkov zmarenie možnosti, ktorá ma vyplývať z § 19 ods. 1 písm. k) ZoDD, a síce vyrovnáť dlh voči záložnému veriteľovi?“ Výklad, ktorý dáva do príčinnej súvislosti nedoručenie oznámenia o dražbe a možnosť uhradiť dlh dlžníkovi považovala dovolateľka vo výraznej miere smerovaný v prospech žalobkyne, na úkor ďalších strán sporu. Dovolateľka bola toho názoru, že nedoručenie oznámenia o dražbe žalobkyni nespôsobovalo zmarenie možnosti dlžníkom uhradiť dlh z hypotekárneho úveru voči žalovanej 1/ v zmysle § 19 ods. 1 písm. k) ZoDD. Podľa nej bolo nesporné, že žalobcovi 2/ bolo oznámenie o dražbe doručené, teda v prípade ak by dlh uhradil on, zbavila by sa ho aj žalobkyňa, toto právo jej teda nezaniklo. Stratu práva uhradiť celkový dlh pred dražbou nemožno pripisovať na ťarchu žalovanej 2/ ako dražobníka. Dražobník bez ohľadu na to, či si zásielky s oznámením dlžníci prevezmú alebo nie, nevie s akým výsledkom, to ktoré kolo dražby dopadne. Dovolateľka mala za to, že ak zmluva o budúcej kúpnej zmluve mala byť preukázaním intenzívneho záujmu žalobkyne vyrovnáť dlh pred dražbou, tak žalobkyňa mala 17 mesiacov a tri už skôr stanovené termíny dražby na vyrovnanie dlhu. Zároveň dovolateľka bola toho názoru, že na jej ujmu nemožno počítať to, že nikto z prítomných účastníkov nebol ochotný za nehnuteľnosť ponúknuť vyššiu cenu. Dovolateľka stanovila najnižšie podanie v súlade so ZoDD a jej konanie v súlade so zákonom mu nemôže byť na ujmu. Podľa dovolateľky nedoručenie oznámenia o dražbe žalobkyni nespôsobuje zmarenie možnosti dlžníkom uhradiť dlh z hypotekárneho úveru voči žalovanej 1/ v zmysle § 19 ods. 1 písm. k) ZoDD.

27.1. Uvedenou otázkou dovolateľka atakovala záver súdu uvedený v bode 30.1. odvolacieho rozsudku podľa ktorého žalobkyňa preukázala intenzívny záujem vyrovnáť dlh z hypotekárneho úveru a to zmluvou o budúcej kúpnej zmluve, skutočnosť, že bola väzobne stíhaná pre (iný) trestný čin, ako aj to nedoručenie oznámenia o dražbe bola jej reálne zmarená možnosť vyrovnáť dlh buď dohodnutým predajom spornej nehnuteľnosti alebo iným spôsobom. Záver odvolacieho súdu sa opieral o preukázanie konkrétnej skutočnosti, že žalobkyňa mala záujem vyrovnáť dlh a to zmluvou o budúcej kúpnej zmluve. Z uvedeného možno dovodiť, že žalovaná 2/ položenou otázkou nereflektovala ustálený skutkový základ (ktorý ani dovolací súd nie je v zásade oprávnený prehodnocovať - § 442 CSP) a jej zodpovedanie by pre meritórne rozhodnutie nemalo žiadnu právnu relevanciu. Za tohto stavu je nastolená otázka iba hypotetická. Je pritom potrebné zdôrazniť, že cieľom civilného sporového konania (aj pred dovolacím súdom) je poskytnúť reálnu ochranu právam, nie riešiť teoretické či hypotetické otázky, ktorých výsledok sa nijako nepremietne do právnej sféry procesných strán. Predložená dovolacia argumentácia tak nepredstavuje vymedzenie kardinálnej právnej otázky spôsobom predpokladaným v § 421 ods. 1 písm. b) CSP v spojení s § 432 ods. 2 CSP.

28. Žalovaná 2/ formuluje ďalšiu právnú otázku „Či môže byť relevantné pre vedomosť vlastníka nehnuteľnosti o konaní dražby doručenie oznámenia o dražbe osobe, ktorá zastupuje vlastníka nehnuteľnosti pri rôznych úkonoch týkajúcich sa nehnuteľnosti, aj keď na to nie je písomne splnomocnená?“ Na základe skutkového a právneho stavu považovala dovolateľka za nesprávny záver odvolacieho súdu ohľadom doručovania zásielok JUDr. Holováčovej (právnej zástupkyne žalobkyne),

nakoľko doručenie oznámenia o dražbe JUDr. Holováčovej jednoznačne relevantné bolo. Z vedomosti JUDr. Holováčovej o termíne konania dražby (ako aj obhliadok nehnuteľnosti) sa takmer s istotou dala predpokladať aj vedomosť žalobkyne o dražbe.

28.1. Odvolací súd konštatoval, že „v konaní nebolo spochybnené tvrdenie žalobkyne, že JUDr. Holováčová nemala plnú moc na konanie vo veci dražby predmetnej nehnuteľnosti, ani na preberanie zásielok. Sám žalovaný v 2. rade potvrdil, že nemal plnú moc pre JUDr. Holováčovú. Preto doručenie zásielok JUDr. Holováčovej je vo vzťahu k prejednávanej veci bezpredmetné“ (bod 20.3. odvolacieho rozsudku).

28.2. Dovolateľka vychádza z predpokladu, že pre prípad, ak vlastníka nehnuteľnosti zastupuje osoba pri rôznych úkonoch týkajúcich sa nehnuteľnosti (bez splnomocnenia na doručenie oznámenia o dražbe), takéto zastúpenie je postačujúce pre vedomosť vlastníka o konaní dražby. Na uvedenom predpoklade však odôvodnenie odvolacieho súdu nebolo založené. Otázku existencie zastupovania vlastníka nehnuteľnosti pri rôznych úkonoch týkajúcich sa nehnuteľnosti, odvolací súd neposudzoval. Dovolací súd je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Podľa názoru dovolacieho súdu v intenciách prípadu veci nešlo o otázku, od ktorej vyriešenia bolo závislým rozhodnutie odvolacieho súdu, čo z tejto otázky činilo otázku len akademickú (bez spôsobilosti akejkoľvek odpovede na ňu ovplyvniť výsledok konania či presnejšie privodiť pre žalovanú 2/ priaznivejší výsledok sporu).

29. V poradí ďalšiu právnu otázku žalovaná 2/ formuluje „Do akej miery sa má súd stotožniť s analógiou o fikcii doručenia, alebo sa prikloniť k argumentu o možnosti adresáta oboznámiť sa so zásielkou, pokiaľ ZoDD výslovne určuje dražobníkovi povinnosť zásielku „zaslať“ a nie „dorúčiť“ pre vyslovenie dražby z dôvodu nedoručenia oznámenia o dražbe?“ Podľa dovolateľky základom oznámenia o dražbe je informovať zákonom určené subjekty o tom, že sa koná dražba. Dovolateľka mala za to, že doručenie oznámenia o dražbe JUDr. Holováčovej ako osobe zjavne splnomocnenej na konanie vo veciach týkajúcich sa nehnuteľností relevantné bolo, práve pre preukázanie vedomosti žalobkyne o konaní a podmienkach dražby. Nedoručenie oznámenia o dražbe nie je takým porušením zákona, ktoré by samo o sebe mohlo poškodiť žalobkyňu na jej právach, toľkož nie do takej miery, že by spôsobovalo určenie dražby za neplatnú.

29.1. Nastolená právna otázka vychádza z predpokladu o relevantnom doručení oznámenia o dražbe JUDr. Holováčovej. Dovolací súd už prezentoval (28.1. a 28.2.), že ide o mylný predpoklad žalovanej 2/, ktorý je v rozpore so zisteným skutkovým stavom. Za tejto situácie dovolateľkou naformulovaná nenapĺňa základnú požiadavku determinujúcu procesnú prípustnosť dovolania, a to, aby išlo o otázku, od ktorej vyriešenia (výlučne) záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu.

30. Napokon žalovaná 2/ formuluje právnu otázku „Či je rozhodná pri posúdení miery ujmy, ktorá mala vzniknúť stranám sporu vykonaním dražby, aj následná vymožitelnosť dotknutého práva?“ Podľa dovolateľky pri posúdení ujmy na strane žalovaného 3/ odvolací súd nebral do úvahy, že žalobkyňa by mala byť podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľnosti o veľkosti 1/2 k celku. Z registra poverení na vykonanie exekúcie podľa dovolateľa vyplývalo, že žalobkyňa je povinnou osobou minimálne v piatich exekučných konaniach. Z praktického hľadiska bolo teda právo žalovaného 3/ na náhradu všetkého čo do nehnuteľnosti investoval nevymožiteľné. V zmysle vyššie uvedeného mala dovolateľka za to, že pri posudzovaní miery intenzity porušenia dotknutého práva je nutné posudzovať aj možnosť vymožitelnosti práva, ktorého porušenie sa posudzovalo.

30.1. Dovolací súd upriamuje pozornosť na to, že odvolací súd posudzoval vzájomne si konkurujúce práva žalobkyne 1/ a žalovaného 3/ (body 31.1 až 31.3. odôvodnenia odvolacieho rozsudku), pričom k otázke následnej vymožitelnosti dotknutého práva sa vo svojom odôvodnení relevantne nevyjadril. Odvolací súd teda neposudzoval pri miere ujmy vzniknutej stranám sporu vykonaním dražby aj následnú vymožitelnosť dotknutého práva. Napadnuté rozhodnutie nebolo na posúdení prípadnej vymožitelnosti práva žalovaného 3/ založené. Zároveň dovolací súd poznamenáva, že položená právna otázka ani nesúvisí s postavením dovolateľky (žalovanej 2/), pretože v konečnom dôsledku sleduje ochranu žalovaného 3/.

30.2. Na základe uvedeného možno konštatovať, že odvolateľkou predostretá dovolacia otázka nebola pre rozhodnutie sporu rozhodujúca. Zodpovedanie tejto otázky dovolacím súdom by nevedlo k zrušeniu

alebo zmene dovolaním napadnutého rozhodnutia, nakoľko odvolací súd na nej nezaložil svoje rozhodnutie. Cieľom konania pred dovolacím súdom je poskytnúť dotknutej strane reálnu ochranu jej práva, nie riešiť teoretické alebo akademické otázky. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej neviedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska § 421 ods. 1 CSP.

Dovolanie žalovaného 3/ podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP

31. Žalovaný 3/ vyvodzuje prípustnosť dovolania v danej veci z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

32. Pri skúmaní, či je dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP sa dovolací súd zameriava na zistenie a posúdenie vzťahu medzi dovolateľom označeným existujúcim rozhodnutím dovolacieho súdu (judikátom), ktoré tvorí súčasť jeho ustálenej rozhodovacej praxe, a novým prípadom. Vychádzajúc z kontextu skoršieho rozhodnutia (judikátu) a jeho skutkového vymedzenia pritom za pomoci abstrakcie interpretuje v judikáte vyjadrené právne pravidlo (ratio). Táto činnosť dovolacieho súdu je zameraná na zistenie (prijatie záveru), či nový prípad je s ohľadom na jeho skutkový rámec v relevantných otázkach (okolnostiach) podobný alebo odlišný od skoršieho prípadu. Pokiaľ dovolateľ nevysvetlí, ktoré rozhodnutie treba považovať za „skorší prípad“, dovolací súd nemá podklad pre takéto posudzovanie (nemôže posúdiť, či skutočne došlo k dovolateľom tvrdenému odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu), čo v konečnom dôsledku znamená, že nemôže prikrčiť k meritórному dovolaciemu prieskumu.

33. Nesprávne právne posúdenie dovolateľ namietal vo vzťahu k otázke „Či sa má ustanovenie § 145 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka aplikovať na právne úkony týkajúce sa vecí patriacich do BSM aj v čase po rozvode manželstva avšak ešte predtým, ako dôjde k jeho vyporiadaniu?“ V dovolaní označil judikát R 17/1967, rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 5Cz/77/1966, 2Cz/119/75, 3Cz/51/80 a 4Cdo/250/2019 od ktorých sa odvolací súd odklonil.

34. Dovolací súd uvádza, že v zmysle uznesenia Najvyššieho súdu SR z 24. januára 2018, sp. zn. 6Cdo/29/2017, publikovaného v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR č. 8/2018, pod číslom 71., do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II. a IV vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.

35. V označenom rozsudku Nejvyšší soud ČSSR sp. zn. 5CZ 77/1966 zo 16.9.1966 - R 17/1967 judikoval „Při nařízení předběžného opatření na návrh vychází soud z vymezení předběžného opatření uvedeného v návrhu. Ustanovení § 75 odst. 2 o. s. ř. nezbavuje soud možnosti, aby před nařízením předběžného opatření účastníky vyslechl. Použití právního prostředku upraveného v ustanoveních § 146 o. z. i po zániku manželství a tedy po zániku bezpodílového spoluvlastnictví je možné za použití § 496 o. z. se zřetelem k tomu, že správa majetku bývalých manželů se až do vypořádání řídí ustanoveními o bezpodílovém spoluvlastnictví. K otázce nařízení předběžného opatření, jde-li o osobní vůz patřící do bezpodílového spoluvlastnictví. Při nařízení předběžného opatření podle § 76 odst. 1 písm. e) o. s. ř. musí být vždy uváženo, o jakou věc jde a zda neužíváním věci nevznikne nepřiměřená újma účastníkům, případně zda neužíváním věc neztrácí na své ekonomické hodnotě“. V uvedenom rozhodnutí sa posudzovala možná aplikácia § 146 OZ (týkajúca sa užívania resp. jeho rozsahu vo vzťahu k

spoločnému motorovému vozidlu) v súvislosti s inštitútom predbežného opatrenia, teda išlo o skutkovo a právne rozdielnu vec.

35.1. Z označeného rozhodnutia Najvyššieho súdu SSR sp. zn. 3Cz 51/1980 vyplýva právna veta: „ak počas trvania manželstva manželia vynaložili určité spoločné finančné prostriedky na získanie spoločnej veci, ktorá v čase zániku bezpodielového spoluvlastníctva existovala, nemôžu byť predmetom vyporiadania tieto vynaložené spoločné prostriedky, ale len sama vec (i keď napr. ide o nedokončenú stavbu). Ani po zániku manželstva v čase do vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov (§ 148 ods. 1 a § 149 ods. 2, 3 OZ) nemôže žiadny z bývalých manželov nakladať so spoločnými vecami spôsobom, ktorý je v rozpore s ustanovením § 145 ods. 1 (ktoré sa použije v zmysle § 496 OZ)“. V uvedenom rozhodnutí bola rozhodujúcou právna dispozícia s garážou iba jedným z bývalých manželov pred vyporiadaním ich bezpodielového spoluvlastníctva, ktorá sa môže uskutočniť len za podmienky uvedenej v § 145 ods. 1 vety druhej OZ. Dovolací súd uvádza, že v predmetnej veci odvolací súd neposudzoval podmienky aplikácie § 145 ods. 1 vety druhej OZ z hľadiska rozlíšenia na bežné veci a ostatné veci.

35.2. Rozsudok Najvyššieho súdu SSR sp. zn. 2Cz 119/75 - R 8/1977 judikoval „pokiaľ nejde o vybavovanie bežných záležitostí týkajúcich sa spoločných vecí, môže byť v zmysle ustanovení § 469 a § 145 ods. 1 OZ vec z doposiaľ nevyporiadaneho bezpodielového spoluvlastníctva prevedená do vlastníctva iného občana (organizácie) jedným zo spoluvlastníkov len so súhlasom druhého zo spoluvlastníkov“. V označenej veci riešilo štátne notárstvo registráciu zmluvy, pričom nebolo dôsledne ujasnené či predávajúci mohol sám s prevádzanou nehnuteľnosťou disponovať. Štátne notárstvo neprihliadlo na okolnosť, že ak by prevádzaná nehnuteľnosť bola v doposiaľ nevyporiadanom bezpodielovom spoluvlastníctve predávajúceho s jeho bývalou manželkou, mohol predávajúci sám platne previesť na iného len so súhlasom bývalej manželky. Aj po zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov v dôsledku zániku ich manželstva (§ 148 ods. 1 OZ) až do jeho vyporiadania treba totiž nakladať s týmto majetkom posudzovať v zmysle § 496 OZ podľa ustanovenia § 145 ods. 1 OZ. Podľa názoru dovolacieho súdu otázka vybavovania bežných vecí a ostatných vecí podľa § 145 ods. 1 OZ nebola v predmetnej veci rozhodujúca (pozri aj bod 25.).

35.3. V poslednom označenom rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/253/2019 z 25. 02. 2021 došlo k zrušeniu a vráteniu sporu o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Dovolací súd konštatoval, že právny názor odvolacieho súdu o určení pasív bezpodielového spoluvlastníctva manželov (týkajúci sa výdavkov s domom a bývaním, ktoré hradil žalovaný po rozvode manželstva) nie je správny. Dovolací súd vychádzal z premisy, že vyporiadanie v širšom slova zmysle znamená celkové majetkové vyporiadanie, t. j. do vyporiadania sa zahrnú aj spoločné pohľadávky a dlhy a iné majetkové práva. V označenom rozhodnutí sa podstatnom riešila otázka vyporiadania BSM v širšom zmysle orientovaná na otázku určenia pasív BSM, konkrétne výdavky s domom a bývaním hradené po rozvode manželstva treba zahrnúť pod iné majetkové práva, teda iné skutkové a právne okolnosti.

36. Dovolací súd prezentuje, že dovolacia argumentácia, že odvolací súd sa v danom prípade odklonil od záverov vyjadrených v uvedených rozhodnutiach najvyššieho súdu, je neopodstatnená a nespôsobilá založiť prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Dovolací súd uvádza, že nastolená otázka nespĺňa kritériá stanovené pre prípustnú dovoláciu otázku v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP vo väzbe na § 432 ods. 2 CSP.

36.1. Dovolací súd zároveň odkazuje na odôvodnenie posúdenia v poradí prvej otázky nastolenej žalovanou 2/ v bode 26.2., ide v podstatnom o totožnú otázku.

37. Dovolací súd odmieta dovolanie, ak a/ bolo podané oneskorene, b/ bolo podané neoprávnenou osobou, c/ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d/ nemá náležitosti podľa § 428, e/ neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f/ nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435.

38. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalovanej 2/ v časti, v ktorej namietala vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné a v častiach, v ktorých dovolatelia namietali nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP, dovolania odmietol podľa §

447 písm. f) CSP ako dovolania, v ktorých dovolací dôvod nie je vymedzený spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

39. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

40. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.